

СТАНОВИЩЕ

от проф. Буян Йорданов Филчев,
СУ „Св. Кл. Охридски“

Относно: провеждане на конкурс
за заемане на академична длъжност **професор**
по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Скулптура и
художествени конструкции)
обявен от СУ „Св. Кл. Охридски“ в ДВ, бр. 63, от 30.07.2021 г.
с единствен кандидат **доц. д-р Анна Илчева Цоловска**

Според Правилника на СУ и Заповед на Ректора на СУ и като член на научното жури представям своето **писмено становище**, относно качествата на кандидата и оценяването на неговата продукция, с която участва в обявената по-горе процедура, на основание чл. 4 и чл. 25 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Документите и материалите, представени **доц. д-р Анна Илчева Цоловска** отговарят на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. От представената документация е видно, че кандидата има богата и разнообразна преподавателска, публикационна, както и значима художественотворческа дейност.

Оценката ми на кандидата е по следните направления:

I. Обща характеристика и професионална биография на кандидата

2011 – Доцент по направление „Изкуствознание и изобразителни изкуства /скулптура и художествени конструкции/” в СУ „Св. Климент Охридски”, ФНОИ катедра „Визуални изкуства”, София 2010-2016 Преподавател по „Компютърно проектиране 2D”, „Adobe Photoshop”, „Adobe Illustrator”, “CorelDRAW” и „Методика на дизайнпроектирането за web” в НБУ, София

От проверката на документацията е очевидна тенденцията за целенасоченото постигане от **Анна Цоловска** на съответните звания и степени в академичната йерархия на институцията, където тя се реализира професионално.

II. Учебна, научноизследователска и художественотворческа приложна дейност на кандидата:

1. Учебна дейност :

а. Има необходимата учебна и аудиторна заетост за учебните 2015–2020 г.

/7. Artefacts/; споделя своят опит в преподаването и добре комуникира с колегите си; подготвя нови лекционни курсове.

б. За посочения период има необходимият брой публикации.

/10A.AllPublicationsList/

в. Научен ръководител на студенти в бакалавърски и магистърски програми, член на изпитни комисии.

2. Научноизследователска дейност:

а. Участник и ръководител в академични проекти, включващи преподаватели, докторанти, студенти и магистри. /11.AuthorsSummary(1)/

б. Има научни и творчески интереси, публикации и изяви в областите: *художествено образование, съвременно изкуство, графика, скулптура, културен мениджмънт*. Покрива минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност професор /12.CompletionMinRequirements/.

в. Осъществила е обновяване и осъвременяване на съществуващите учебни програми.

3. Художественотворческа дейност:

а. No. 2958 - Съюз на българските художници (СБХ).

C366-18 - Association Internationale des Arts Plastiques, UNESCO.

б. Кандидатът доц. д-р Анна Илчева Цоловска е предложила списък от **многобройни артистични изяви, участия и награди** през последните пет години. / 15.Artefacts / 1.CV/

III. Хабилизационен труд

/16.JointNumberedPublications/

Хабилизационният труд съдържа 116 стр. и корица със заглавие „**АННА ЦОЛОВСКА. Фундаменти на творческата реалност**“. Всъщност това е и темата на хабилизационния труд „**Фундаменти на творческата реалност. Странствания. Баланси. Медитация. Градината**“, базиран върху четири реализирани изложби в периода от 2011-та до 2021-ва години. В тези изложби се очертават ясно пластичните търсения и артистичните концепции на автора. В творбите от тези изяви се усеща духът на експеримента в експресивната му необузданост, но в същото време съзнателно вкарван в ... „*триизмерното пространство, двуизмерната равнина и многомерните ментални пространства*“. Това е и територията, на която автора иска и успява в пълнота да реализира своите артистични и интелектуални преживелици. На пръв поглед трудно съвместими изкуства, със силно застъпени и нелесни за усвояване техники и технологии („тънкостите на занаята“, както често се изразяват художниците) не притесняват и не затрудняват автора, а по-скоро му дават възможност взаимно да обогатява и конкретизира своя художествен почерк и стил. Самият автор смята и то с основание за основен принос начинът, нетрадиционният път на създаване на крайният продукт, който се състои в това, че първоначално се създава пластичен триизмерен обект, който впоследствие бива заснет със също нестандартна технология и накрая бива трансформиран в двуизмерна дигитална графика. Този подход следва своята собствена творческа логика и води автора към нови и различни похвати, които не биха се появили по умозрителен път. Може да се каже, че в този случай художникът се явява едновременно и законодател и стриктен изпълнител на предизвикания от самия него творчески метод. Всъщност крайният продукт не е финализирането на цикъла от последователни стъпки, а самият процес, който дава опции за нови и понякога неочаквани метаморфози, водещи до нови пластични внушения.

Тук е мястото да се каже, че в едно становище не е възможно и не е нужно да се прави детайлен и подробен анализ на представения от кандидата хабилитационен труд, но може да се отбележи неговото високо качество и многопосочност. Представени са достатъчно по обем и качество творби, както от основните четири изложби, така и от допълнителните работи плюс съвместната работа със студенти. Втори пласт от хабилитацията е авторският текст, който сам по себе си е качествен продукт от друго естество, но е неразделна част от целия труд. Текстът е добре структуриран, дава много информация и ни въвежда осезаемо в творческата среда на автора. Той ни показва и друго качество на автора, а именно това, че изкуството на писане е също част от неговите творчески и интелектуални възможности. Нещо подобно, но с друг контекст може да се каже и за текстовете към самите творби.

„Моите странствания са извън контекста на странстването“ е наистина цялостен ансамбъл, който включва твърде много композиционни елементи и материали, /керамика, стомана, желязо, неонов и лед светлини, пластмаса/ сложен микс от философски учения характерни акценти от глобалната плазма на масовата култура. Въпреки това тук еklektиката е обуздана от силното чувство за стил и художествена мярка и поради това творбите не носят илюстративен характер.

В „Баланси“ попадаме в съвсем друг свят, в който конструктивните елементи са свързани и технически, и композиционно. Обектите са самодостатъчни и добре осмислят пространството внасяйки художествено равновесие и баланс.

„Тотална медитация“ са „серии“ или, както авторът предпочита да ги определя по-скоро като „цикли“, изпълнени в техниката топло духано стъкло, вдухано в свободни керамични форми. Плътта като форма от пръст и енергията, като стъклен балон – дуалистична философия дошла от дълбоката древност, но превърната в една модерна съвременна, като пластичен език естетика, която очарова със своя лаконизъм, но не лишена от конкретика и знаково въздействие. Графичните двуизмерни еквиваленти са също много интересни със своя вариативен подход.

„Градината“, като най-новата изява на автора, сякаш е логичен резултат и своеобразен синтез на всички по-ранни разработки, но със своя ясна концепция. Тя включва особеното отношение към детайла и търсения контраст между материалите чугун и стъкло-фюзинг. Темата за „Райската градина“ не е начин за бягство от реалната съвременна материалност, а търсене на опорни точки на генетично ниво в творческата същност на художник.

IV. Приноси:

Изброените приноси са систематизирани и добре онагледени с визуален доказателствен материал / **14.Contributions** /

По съдържание публикациите на **доц. д-р Анна Илчева Цоловска** отразяват актуални проблеми на педагогиката и методиката на преподаването на изобразително изкуство, по-специално в сферата на образованието във ВУЗ.

Налице е целенасочено разширяване на професионалното и творческо израстване на кандидата, за което допринасят и много други негови активности – авторски и колективни разработки на изследователски проекти и активно организационно и творческо участие в национални и международни проекти. Цялостният и принос като художник в съвременното българско изкуство е свързан с

развитието на скулптурата, графиката и концептуалните форми в изкуството, както и непрекъснато експериментирание с нови материали и изненадващи съчетания с тях. **Анна Цоловска** има значителен дял в тяхното организиране, теоретизиране, реализиране, преподаване и популяризиране както у нас така и в чужбина.

Основен принос обаче е самият факт на нейното творчество, което има своя разпознаваем почерк и характерен стил.

В заключение, имайки предвид изложените по-горе положителни оценки за преподавателската, публикационната и творческата дейност на кандидата, изразявам писмено своето **положително становище** за неговата кандидатура в конкурса и предлагам **доц. д-р Анна Илчева Цоловска** да бъде удостоена с академичната длъжност **„Професор“** по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Скулптура и художествени конструкции).

29. 11. 2021 г.

Член на научно жури:.....
(проф. Буян Филчев)

